

ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ

Навчально-науковий інститут денної освіти
Форма навчання денна
Кафедра бухгалтерського обліку і аудиту

Допускається до захисту

Завідувач кафедри _____ Алла МІЛЬКА

« ____ » січня 2025 р.

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

*на тему: «Міжнародний та вітчизняний досвід здійснення публічних
закупівель»*

*зі спеціальності 076 «Підприємництво та торгівля»
освітня програма «Публічні закупівлі»
ступеня магістр*

Виконавець роботи Воробйов Данило Олександрович

_____ 14.01.2025 р.

Науковий керівник к.е.н., доцент Любимов Микола Олександрович

_____ 14.01. 2025 р.

Рецензент _____ Шкурат Олена Володимирівна

Полтава 2025

ЗМІСТ

ВСТУП.....	4
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ПУБЛІЧНИХ ЗАКУПІВЕЛЬ.....	7
1.1. Сутність публічних закупівель	7
1.2. Сучасний стан публічних закупівель в Україні	19
Висновки за розділом 1.....	25
РОЗДІЛ 2 МІЖНАРОДНИЙ ТА ВІТЧИЗНЯНИЙ ДОСВІД	
ЗДІЙСНЕННЯ ПУБЛІЧНИХ ЗАКУПІВЕЛЬ.....	28
2.1. Характеристика системи публічних закупівель в Україні.....	28
2.2. Міжнародна практика публічних закупівель	39
2.3. Напрями вдосконалення публічних закупівель в Україні на основі міжнародного досвіду	56
Висновки за розділом 2.....	63
РОЗДІЛ 3 МІЖНАРОДНИЙ ТА ВІТЧИЗНЯНИЙ ДОСВІД	
ЗДІЙСНЕННЯ ПУБЛІЧНИХ ЗАКУПІВЕЛЬ У ПЕРІОД НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ.....	65
3.1. Міжнародний досвід реагування на надзвичайні ситуації	65
3.2. Міжнародний досвід публічних закупівель в умовах надзвичайних ситуацій	71
3.3. Публічні закупівлі під час надзвичайних ситуацій в Україні.....	82
Висновки за розділом 3.....	88
ВИСНОВКИ	91
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ІНФОРМАЦІЙНИХ ДЖЕРЕЛ.....	96

ВСТУП

Актуальність теми. Публічні закупівлі відіграють значну роль у економічних процесах України, слугуючи інструментом її економічного розвитку. Впровадження процедур у цій сфері сприяло наближенню економічного розвитку України до європейських стандартів у розподілі бюджетних коштів. Завдяки публічним закупівлям забезпечується конкурентне середовище, прозорість у виборі постачальників та зниження ризиків корупції.

Процедури публічних закупівель постійно вдосконалюються, що підтверджується зростанням кількості закупівель товарів, робіт і послуг за державні кошти. Однак досі трапляються випадки зловживань, серед яких: поділ предмета закупівлі на лоти, неправомірне використання переговорної процедури, некоректне формулювання назв закупівель, встановлення дискримінаційних вимог у тендерній документації тощо.

Відсутність дієвих нормативно-правових механізмів, які б регулювали дії державних замовників, унеможливує ефективний контроль за дотриманням законодавства, що призводить до нераціонального використання бюджетних коштів.

Отже, важливість цієї теми є очевидною, що й обумовлює необхідність визначення її мети та завдань.

Дослідженням проблем публічних закупівель у різні періоди займалися багато вчених, зокрема, Д.Є. Мартинович, Н.Г. Здирко, С.М. Остапчук, В.В. Лісіца, К.М. Юсова, О.А. Акімова, В.В.Зайченко, О.М. Коряк, В.О. Псьота, В.Ю. Фабіянська, Д.В. Кушнерук, Н.С. Меджибовська, В.В. Галасюк, В.А. Довженко, Н.Б. Ткаченко, Ю.М. Уманців. Вчені розглядають питання публічних закупівель з різних ракурсів. Однак з постійними змінами законодавства у сфері публічних закупівель ця тема потребує більш детального вивчення.

Мета і завдання дослідження. Метою кваліфікаційної роботи є вивчення теоретичних засад публічних закупівель, аналіз процедур закупівлі товарів, робіт і послуг за державні кошти, а також визначення напрямів їх вдосконалення та

підвищення ефективності на основі вітчизняного і зарубіжного досвіду.

Для досягнення мети поставлено наступні **завдання**:

- дослідити сутність публічних закупівель;
- оцінити сучасний стан публічних закупівель в Україні;
- охарактеризувати системи публічних закупівель в Україні;
- проаналізувати міжнародну практику публічних закупівель;
- оцінити напрями вдосконалення публічних закупівель в Україні на основі міжнародного досвіду;
- проаналізувати міжнародний досвід реагування на надзвичайні ситуації;
- дослідити міжнародний досвід публічних закупівель в умовах надзвичайних ситуацій;
- оцінити публічні закупівлі при надзвичайних ситуаціях в Україні.

Об'єктом дослідження є міжнародний та вітчизняний досвід процесу публічних закупівель товарів, робіт та послуг за державні кошти та економічні відносини, які виникають між учасниками процесу в сфері державних закупівель.

Предмет дослідження є міжнародний та вітчизняний досвід здійснення публічних закупівель.

Методи дослідження. У ході дослідження застосовано традиційні методи та інструменти економічного аналізу, зокрема методи порівнянь, угруповань, спостереження, комплексної оцінки, аналітичні процедури та інші.

Інформаційною базою дослідження є праці українських науковців, статистичні та звітні дані Державної служби статистики України, Державної аудиторської служби України, різноманітні методичні рекомендації та нормативно-правові акти у сфері публічних закупівель, а також публікації й матеріали з мережі Інтернет.

Наукова новизна полягає в узагальненні теоретичних основ та розробці практичних рекомендацій щодо шляхів підвищення ефективності публічних закупівель.

Практичне значення одержаних результатів. Отримані в роботі

результати сформовані у вигляді рекомендацій та пропозицій, практична реалізація яких сприятиме удосконаленню формування процедури публічних закупівель, що вплине на підвищення ефективності використання державних коштів.

Апробація результатів дослідження. За результатами дослідження були підготовлені і представлені тези доповіді на III Міжнародній науково-практичній інтернет-конференції «Актуальні проблеми та перспективи соціально-економічного розвитку регіону в умовах сучасних глобальних викликів» у м. Кременчук 30 січня 2025 року на тему «Напрями зниження корупційних ризиків в системі публічних закупівель».

ВИСНОВКИ

На основі проведеного дослідження нами встановлено, що державні або публічні закупівлі (government procurement, public procurement) являють собою процес закупівлі товарів, робіт і послуг за замовленням держави з метою задоволення суспільних потреб.

Разом із тим, аналіз наукової літератури вказує на недостатній рівень дослідженості теоретичних аспектів державно-управлінських відносин у сфері публічних закупівель. З'ясовано, що термін «система управління публічними закупівлями» ще не набув статусу загальноприйнятого.

Система публічних закупівель в Україні є важливим механізмом для забезпечення прозорості, ефективності та чесної конкуренції у використанні державних коштів.

Публічні закупівлі регулюються Законом України "Про публічні закупівлі». Цей закон став основою для реформи закупівельної системи та впровадження електронної системи ProZorro.

У 2024 році продовжувалася робота над створенням сприятливих умов для здійснення ефективних і швидких закупівель, спрямованих на забезпечення функціонування держави в умовах воєнного стану. Особливу увагу приділяли оперативному задоволенню нагальних потреб замовників, пов'язаних із забезпеченням їхньої діяльності, захистом життя та здоров'я населення.

Аналіз даних електронної системи закупівель свідчить, що у 2023 році, порівняно з 2022 роком, зросли як кількість проведених закупівель, так і загальна сума укладених договорів. Загалом замовники оголосили 3,55 млн закупівель, з яких успішно завершено 3,4 млн, а загальна сума укладених договорів перевищила 794,1 млрд грн.

У 2023 році в електронній системі закупівель було проведено 261 890 конкурентних процедур, за результатами яких укладено договорів на суму 488,9 млрд грн. Водночас кількість неконкурентних закупівель становила 3 175 365, а загальна вартість укладених договорів склала 305,2 млрд грн.

Кількість активних замовників у 2023 році досягла 28 302, а учасників – 208 480. Протягом звітної періоду замовники активно використовували механізм усунення невідповідностей у тендерних пропозиціях протягом 24 годин, який застосовували у 65 934 закупівлях, що становить 17,48% від усіх конкурентних процедур. Цей інструмент дозволив уникнути відхилення економічно вигідних пропозицій через дрібні невідповідності умовам тендерної документації.

Підсумовуючи інформацію, надану контролюючими органами, слід зазначити, що протягом звітної року Держаудитслужба та її міжрегіональні територіальні органи здійснили контроль за дотриманням законодавства у сфері закупівель шляхом проведення 12,1 тис. моніторингів процедур закупівель на загальну суму понад 187,9 млрд грн. У ході моніторингу було виявлено порушення законодавства у 7,9 тис. закупівель, що становить 65,5% від усіх охоплених контролем процедур, із загальною вартістю 91,8 млрд грн.

За результатами моніторингів і перевірок Держаудитслужба склала 594 протоколи про адміністративні правопорушення за ст. 164-14 Кодексу України про адміністративні правопорушення. Адміністративні стягнення у вигляді штрафів були накладені на 288 осіб на загальну суму 1 575,9 тис. грн.

З 19.10.2022 набрала чинності постанова Кабінету Міністрів України від 12.10.2022 № 1178 “Про затвердження особливостей здійснення публічних закупівель товарів, робіт і послуг для замовників, передбачених Законом України “Про публічні закупівлі” і публічні закупівлі зазнали низку змін:

5. Переговорні процедури закупівлі та відкриті торги з публікацією оголошення англійською мовою більше не проводитимуться. Натомість застосовуватимуться відкриті торги з особливостями.

6. Тепер відкриті торги можуть проводитись навіть за наявності лише одного учасника. У такому випадку аукціон не проводиться, і учасник переходить безпосередньо до етапу розгляду пропозицій.

7. Замовники можуть дозволяти учасникам подавати пропозиції з ціною, що перевищує очікувану вартість. Кваліфікаційні критерії наразі не є обов'язковими, і їх вимагати заборонено, залежно від предмета закупівлі.

8. Якщо ціни на ринку нестабільні, допускається збільшення вартості закупівлі більше ніж на 10%. Також Постановою були встановлені нові цінові пороги.

Міжнародні стандарти публічних закупівель сприяють забезпеченню прозорості, рівного доступу та чесної конкуренції. Вони також допомагають уникати корупції та сприяють економічному розвитку, забезпечуючи ефективне використання державних коштів. Існує кілька основних міжнародних стандартів і організацій, які встановлюють ці норми:

Світова практика публічних закупівель має достатньо прикладів побудови ефективної і інноваційної системи публічних закупівель, що можуть бути моделями для реформування системи публічних закупівель в Україні.

Для подальшого вдосконалення системи публічних закупівель в Україні на основі міжнародного досвіду можна запровадити кілька ключових практик. Це дозволить підвищити ефективність використання державних коштів, покращити конкуренцію та забезпечити ще більшу прозорість і рівність для всіх учасників процесу закупівель.

1. Розширення застосування принципів сталого розвитку
2. Посилення контролю та моніторингу виконання контрактів
3. Інтеграція сучасних технологій (аналітика та штучний інтелект)
4. Запровадження принципу «найкраща цінність» замість «найнижча ціна».
5. Підтримка малого та середнього бізнесу (МСП).
6. Удосконалення системи навчання та професіоналізації працівників.
7. Полегшення доступу до інформації та громадський контроль.
8. Міжнародна інтеграція та стандарти.

Кожна надзвичайна ситуація потребує значних ресурсів для подолання – від забезпечення житлом і їжею постраждалих і рятувальників до масштабних будівельних робіт. Тому важливу роль відіграє час, необхідний для отримання

ресурсів, а також якість і швидкість прийняття рішень. Нами досліджено здійснення публічних в надзвичайних ситуаціях в США, Туреччині і Великій Британії.

Загалом, щоб якнайшвидше отримати необхідні товари, роботи і послуги під час надзвичайної ситуації, досліджувані країни намагаються:

- зменшити необхідність проводити термінові закупівлі;
- зменшити час на підготовку до закупівлі;
- зменшити час на відбір переможця і початок виконання договору;
- забезпечити контроль за ухваленими рішеннями про методи закупівель і вибір переможця.

При застосуванні цих принципів варто враховувати виклики, до яких готується країна, і вибирати варіант підготовки, що підходить саме їй.

Наприклад, у країнах з незначною кількістю надзвичайних ситуацій утримувати великі запаси на випадок катастрофи може бути дорожче, ніж терміново закуповувати все необхідне за вищими цінами після її настання. Або затрати на попередню кваліфікацію постачальників чи планування дій з ліквідації надзвичайної ситуації при низьких температурах недоречне для країн, де майже ніколи не буває менше ніж 10 градусів тепла.

Тому ці принципи слід розглядати як незалежні етапи, на яких можна пробувати досягнути найкращих результатів за затрачені кошти.

Prozorro+ – це ініціатива, пов'язана з системою електронних закупівель Prozorro, яка спрямована на підвищення прозорості, ефективності та доступності державних закупівель в Україні. Prozorro+ створюється як частина відповіді на виклики війни, економічних криз або надзвичайних ситуацій, щоб забезпечити координацію між державою, бізнесом і громадськими організаціями.

Проект було ініційовано на початку війни з метою збору інформації про нагальні потреби держзамовників, їх верифікації та пошуку постачальників через базу Prozorro. У перші дні повномасштабного вторгнення Prozorro, разом з майданчиками, створило список компаній, готових забезпечити ці потреби. Тоді було надзвичайно важливо зібрати усі потреби в одному місці і забезпечити

прозорість їх задоволення. Тому в електронній системі Prozorro був розроблений функціонал для збору потреб, пов'язаних з воєнним станом.

Ефективна система публічних закупівель у надзвичайних ситуаціях – це ключ до забезпечення стабільності держави. Україна вже має дієві механізми, але необхідність оперативного реагування потребує постійного вдосконалення законодавства, технологій і управлінських рішень. Успіх залежить від поєднання прозорості, швидкості та контролю. Надалі важливо адаптувати найкращі міжнародні практики, підтримувати антикорупційні ініціативи та забезпечувати ефективне використання ресурсів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ІНФОРМАЦІЙНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Bart L., Johannes I. M., Hans V. (2019). Innovation and public procurement: from fragmentation to synthesis on concepts, rationales and approaches, *Innovation: The European Journal of Social Science Research*. DOI: <https://doi.org/10.1080/13511610.2019.1700101>
2. DOZORRO : офіційний сайт. URL: <https://dozorro.org/>.
3. European Organisation of Supreme Audit Institutions (EUROSAI) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.eurosai.org/en/about-us/about-eurosai/index.html>.
4. Fazekas M., Blum J. (2021). Improving Public Procurement Outcomes : Review of Tools and the State of the Evidence Base. Policy Research Working Paper; No. 9690. World Bank, Washington, DC.
5. http://archive.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/Ptdu/2012_2/files/PD21235.pdf.
6. Karlin M., Protc N., Tymbaliuk I. Features tax reform and mechanism of hiding taxes in Ukraine. *Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії та практики*. Т. 1., 24 (2018). 2018. С. 123–130.
7. Karlin M., Suchek S. Problems and prospects of using ecological financial and credit instruments in the contries of the world and in Ukraine. *Економічний часопис Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки*. Луцьк: Вежа-Друк, 2020. № 2 (22). С. 177-185.
8. Mehmet A. D., Vivona R. (2021) Positioning public procurement as a procedural tool for innovation: an empirical study. *Policy and Society*, 40:3, 379–396. DOI: <https://doi.org/10.1080/14494035.2021.1955465>
9. Азаренкова Г. М. Шляхи удосконалення державного фінансового контролю в Україні: окреслення та обґрунтування. *Бізнес-інформ*. 2013. № 12. С. 280-283.
10. Азаренкова Г., Буряченко А., Жибер Т. Антикорупційна ефективність у публічних закупівлях. *Фінансово-кредитна діяльність:*

проблеми теорії та практики. Харків. 2020. Том 2. № 33. С. 66-73.

11. Бігун Н. Як Prozorro адаптується до умов воєнного часу. URL: <https://epravda.com.ua/columns/2022/10/27/693107/>
12. Бондарчук О. здійснення електронних державних закупівель: переваги та недоліки [електронний ресурс] / о. Бондарчук. – режим доступу: http://pravoisuspilstvo.org.ua/archive/2017/5_2017/part_1/18.pdf.
13. Борсук Н. Я. Проблемні питання кваліфікації дій замовників конкурсних процедур закупівлі Часопис Київського університету права. 2010. № 3. С. 90-94.
14. Вареник В. Особливості застосування системи державних закупівель prozorro (прозора) / В. Вареник, Л. Євчин // Європейський вектор економічного розвитку. - 2016. - № 2(21). - С. 6-15.
15. Вісник публічних закупівель Європейського Союзу. – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://ted.europa.eu/>
16. Влялько І. В. Правове регулювання державних закупівель в ЄС: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.11. КНУ ім. Тараса Шевченка. К., 2009. 219 с.
17. Гризоглазов Д. Зарубіжний досвід здійснення державних закупівель / Д. Гризоглазов, І. Давидов // Науковий вісник Херсонського державного університету. - 2016. - Випуск 19. Частина 1. - С. 129-133.
18. Єдиний закупівельний словник. ДК 021:2015. URL <https://dk21.dovidnyk.info>
19. Збірник директив ЄС з питань державних закупівель. 2015. URL: http://eupublicprocurement.org.ua/wp-content/uploads/2015/02/EU-PP-Directives-Compendium_UKR.pdf.
20. Звіт Transparency International Ukraine «Публічні закупівлі 2023. Чим жила і як змінювалася сфера» URL: <https://ti-ukraine.org/research/publiczni-zakupivli-2023-chym-zhyly-i-yak-zminyuvalasya-sfera/>
21. Звіт, що містить аналіз функціонування системи публічних закупівель та узагальнену інформацію про результати здійснення контролю у сфері закупівель за 2023 рік. Міністерство економіки України. URL:

<https://me.gov.ua/Documents/Detail?lang=uk-UA&id=e32f50d1-92fe-41c0-8baa-879bc51e0507&title=ZvitSferiPublichnikhZakupivelZa2023-Rik>

22. Зубар В. В. Електронні закупівлі: засади побудови в Україні. Міжнародний досвід побудови системи електронних держзакупівель / В. В. Зубар, С. А. Косінов, А. Г. Єгіозар'ян // ІБ Редукціон. – №12. – 2014. – С. 103–112.

23. Зубар В. В. Формування механізму управління системою державних закупівель в Україні: автореф. дис. . канд. наук з держ. упр.: 25.00.02 / ХРІДУ НАДУ при Президентові України. Х., 2010. 25 с.

24. International Organization of Supreme Audit Institutions (INTOSAI) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.intosai.org/en/committeesworking-groupstask-forces.html>.

25. Карлін М. І. Комплексне забезпечення фінансово-економічної безпеки держави. Київ. Кондор, 2020. 416 с.

26. Карлін М. І. Кошкіна К. О. Деякі особливості здійснення державних закупівель в країнах ЄС: досвід для України. Актуальні проблеми та перспективи розвитку економіки України. 4 грудня 2019 р. Збірн. матеріалів міжн. конф. Луцьк. 2019. С. 50-52

27. Карлін М. І. Кошкіна К. О. Особливості розвитку публічних закупівель в Україні в контексті євроінтеграції. Економічний часопис Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки: журнал / уклад. Любов Григорівна Ліпич, Мирослава Богданівна Кулинич. Луцьк: Вежа-Друк, 2020. № 4 (20). С. 120-126.

28. Карлін М. І., Івашко О. А., Проць Н. В. та ін. Фінанси України: Навч. посібник. Київ: В. Д. «Кондор», 2018. 332 с.

29. Карлін М. І., Кошкіна К. С. Здійснення публічних закупівель в Польщі: досвід для України. Економічний часопис Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки: журнал / уклад. Любов Григорівна Ліпич, Мирослава Богданівна Кулинич. Луцьк: Вежа-Друк, 2019. № 4 (20). С. 121-127.

30. Карлін М. І., Проць Н. В., Цимбалюк І. О. та ін. Кліматичні фінанси: кол. монографія; за ред. М. І. Карліна. Луцьк: Вежа-Друк, 2017. 184 с.
31. Карлін М. І., Цимбалюк І. О., Ткачук Н. В. та ін. Суспільні фінанси України: Навч. посібник. Луцьк: Вежа-Друк, 2016. 304 с.
32. Кириленко О., Русін В. Напрями мінімізації фінансових шахрайств у сфері публічних закупівель. Світ фінансів. 2020. № 2(63). С. 62-76. (група Б). URL: <http://sf.wunu.edu.ua/index.php/sf/article/view/1320/1324>
33. Конашук Н. Е. Використання «зелених» критеріїв під час здійснення публічних закупівель. Наук. записки Н. У. «Острозька Академія». Серія «Економіка». Випуск 3(31). Острог: Вид. Н. У. «Острозька Академія», 2016. С. 133-136.
34. Конашук Н. Е. Вплив функціонування електронної системи на сферу публічних закупівель в Україні. Фінанси, облік і аудит. 2017. № 1. С. 111-121.
35. Конашук Н. Е. Теоретичні засади здійснення публічних закупівель. Економіка та підприємництво. 2017. № 39. С. 134-144.
36. Конвенція Організації Об'єднаних Націй проти корупції. Ратифіковано Законом N 251-V (251–16) від 18.10.2006, ВВР, 2006, N 50, ст.496. URL: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_c16.
37. Корепанова-Камская Д.С. Принуждение к совершению сделки или отказу от ее совершения как возможный риск прокьюрента. Законодательство. 2010. № 6. С. 75.
38. Кравченко В. М. Формалізація процедур в системі публічних закупівель PROZORRO / В. М. Кравченко, І. Г. Сивицька, Д. Г. Теленкова // Економіка і організація управління. – №1 – 2018 – С. 24– 33.
39. Критенко О. О. Теоретичні підходи до визначення поняття «державні закупівлі». Вісник Академії митної служби України. 2014. № 1. URL: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/vamcudu_2014_1_5.pdf.
40. Критенко О. О., Даньшина Ю. В. Функціональний підхід до розкриття сутності інституціонального механізму державного управління системою

публічних закупівель Ефективність державного управління . 2015.Вип. 42.С. 198-206.Про публічні закупівлі: Закон України від 25 грудня 2015 року № 922-VII. URL: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/922-19_31.

41. Кулак О. П. Механізми забезпечення розвитку системи державних закупівель в Україні: дис. . канд. наук з держ. упр.: 25.00.02. Класичний приватний університет. Запоріжжя, 2013. 205 с.

42. Куц А.Р. Переведення закупівель в електронний формат як ефективний інструмент з корупцією. Всеукраїнський конкурс студентських наукових робіт зі спеціальності “Публічне управління та адміністрування” (2018р, м.Київ). URL: <http://ktpu.kpi.ua/wp-content/uploads/2017/02/NDR-Kuts.pdf>,

43. Левон, С. Б. (2020). ПОНЯТІЙНО-КАТЕГОРІАЛЬНИЙ АПАРАТ ДОСЛІДЖЕННЯ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ПУБЛІЧНИМИ ЗАКУПІВЛЯМИ. Науковий вісник: Державне управління, 3(3(5)), 150–164. [https://doi.org/10.32689/2618-0065-2020-3\(5\)-150-164](https://doi.org/10.32689/2618-0065-2020-3(5)-150-164)

44. Малолітнева В. Інноваційне партнерство як спеціальна процедура публічних закупівель у Європейському Союзі та засіб розвитку інновацій. Підприємництво, господарство і право. 2019. № 11. С. 90–97.

45. Мельников О. С. Економіко-математична модель оцінки доцільності проведення конкурсних торгів при здійсненні державних закупівель Економіка України. 2012.№ 9. С. 47-56.

46. Мельников О. С. Шляхи протидії корупції у сфері державних закупівель [Електронний ресурс] / О. С. Мельников. – 2016. – Режим доступу : <http://www.kbuara.kharkov.ua/e-book/apdu/2016-1/doc/2/04.pdf>

47. Модуль аналітики PROZORRO. URL: <https://bi.prozorro.org>

48. Науменко С. М. Система тендерних закупівель: теоретико-методологічні підходи до дефініції і класифікації. Теоретичні і практичні аспекти економіки та інтелектуальної власності. 2014. Вип. 1 (10), Т. 2. С. 242–247.

49. Новаковець В. М. Фінансово-правовий механізм регулювання державних закупівель: дис. . канд. юрид. наук: 12.00.07. Національна академія

внутрішніх справ. К., 2012. 252 с.

50. Овсянюк-Бердадіна О. Ф. Організаційно-економічний механізм державних закупівель послуг: дис. канд. екон. наук: 08.00.03 / . – Тернопіль, 2009. 253 с.

51. Олефір А. О. Господарсько-правове забезпечення державних закупівель у сфері охорони здоров'я: теоретичні та практичні аспекти: моногр. Х. : Юрайт, 2012. 456 с.

52. Офіційний сайт Європейської Комісії. URL: https://commission.europa.eu/index_en

53. Офіційний сайт Міністерства Економіки України. URL: <https://me.gov.ua/?lang=uk-UA>

54. Пантелеймоненко, А., Мілька, А., & Павленко, О. (2023). ПУБЛІЧНІ ЗАКУПІВЛІ В УКРАЇНІ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ. Економіка та суспільство, (51). <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-51-20>

55. Паппас С. Політика ЄС у сфері державних закупівель. К., 2005. 121 с.

56. Педченко, Н., Кудаський, О., & Педченко, М. (2023). ПУБЛІЧНІ ЗАКУПІВЛІ В УКРАЇНІ: ПЕРЕВАГИ НА НЕДОЛІКИ. Науковий вісник Полтавського університету економіки і торгівлі. Серія «Економічні науки», (2 (108)), 31-35. <https://doi.org/10.37734/2409-6873-2023-2-4>

57. Петренко Р. Міноборони закуповує харчі для військових у 2-3 рази дорожче. URL: <https://pravda.com.ua/news/2023/01/21/7385905/>

58. Петруненко Я. В. Господарсько-правові основи державних закупівель в Україні: дис. . канд. юрид. наук: 12.00.04. НУ «Одеська юридична академія». Одеса, 2013. 215 с.

59. Порядок функціонування електронної системи закупівель та проведення авторизації електронних майданчиків : постанова Кабінету Міністрів України від 16 березня 2016 р. № 166 [Електронний ресурс]. - Режим доступу : <http://www.search.ligazakon.ua>.

60. Практики закупівель у часи надзвичайних ситуацій. Звіт Трансперенсі Інтернешнл Україна. URL: <https://ti-ukraine.org/research/praktyky->

[zakupivel-u-chasy-nadzvychajnyh-sytuatsij/](#)

61. Про затвердження особливостей здійснення публічних закупівель товарів, робіт і послуг для замовників, передбачених Законом України “Про публічні закупівлі”, на період дії правового режиму воєнного стану в Україні та протягом 90 днів з дня його припинення або скасування : Постанова від 12 жовтня 2022 р. № 1178 / Кабінет Міністрів України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1178-2022-%D0%BF#Text>

62. Про публічні закупівлі : закон України від 25 грудня 2015 року № 922-VIII / Верховна Рада України. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/922-19#Text>.

63. Про Стратегію реформування публічних закупівель («дорожню карту») : розпорядження Кабінету Міністрів України від 24.02.2016 р. № 175-р. // База даних «Законодавство України». / ВР України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/175-2016-%D1%80> .

64. Публічні закупівлі Польщі, Угорщини, Чехії та України. URL: <https://ti-ukraine.org/news/publiczni-zakupivli-Polshchi-Ugorshchyny-Chehiji-ta-Ukrainy>.

65. Публічні закупівлі та воєнний стан: що треба знати. URL: <https://ezakupivli.com.ua/suprovid-publichni-zakupivel/publiczni-zakupivli-ta-vonniy-stan>

66. Prozorro : офіційний сайт. URL : <https://prozorro.gov.ua/>.

67. Сидоренко О. А. Державна політика регулювання ринку зерна в Україні та наслідки її впровадження Вісник Донецького національного університету. 2011. Спецвипуск. Т. 2. С. 88-91.

68. Смиричанський В. Про використання логістичних підходів в системі закупівель за державні кошти Вісник ТНЕУ. 2008. № 1. С. 37-42.

69. Смотрицкая И. И. Трансформация системы государственных закупок в российской экономике : автореф. дисс. . докт. экон. наук: 08.00.05. / Институт экономики Российской академии наук. М., 2009. 55 с.

70. Суспільні фінанси: навч. посіб.; за ред. М. І. Карліна. Луцьк: Вежа-

Друк, 2016. 304 с.

71. Ткаченко Н. Б., Уманців Ю.М. Макроекономічні аспекти державних закупівель. Фінанси України. 2009. № 8. С. 82-88.

72. Трансперенсі Інтернешнл Україна – офіційний сайт. URL: <https://ti-ukraine.org/>

73. Тропіна В. Б. До питання про публічні фінанси. Фінанси України. 2009. № 12. С. 28–34.

74. Фефелов О. Тотальне оскарження – стан. Дзеркало тижня. 2020. 19 липня. С. 8.

75. Фіц О. Ю. Сучасний стан планування державних закупівель. Держава та регіони. 2012. № 2. (Серія «Право та державне управління»). URL:

76. Шавлай Н. Актуальність впровадження системи електронних закупівель «prozorro» / Н. Шавлай // Студентський вісник Національного університету водного господарства та природокористування. - 2016. - Випуск 1(6). - С. 142-145.